

M. 15137:1.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

(översättning. 1 sida)

Schweiz

uppt. av 1952

Ivar i LUF 85 nr. hästhöft och hästslakt m.m.

s. 1.



Schweiz

M.15137:1.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

SVISA ESPERANTO SOCIETO

ELDONANTO DE SVISA ESPERO

Poštdekkonto: VIII 21395

Adreso por la respondo:

Zürich, la 5an de majo 1952
(Svislando)Al la Universitato de Lund
(Etnologio arkivo)

Lund (Svedujo), Finngatan 8

konec. Mitero de
Svenska Esp. Förb.
pri demando ĉevalviando

Tre estimata s-ro. profesoro,

Je Via demando, koncerne la aplikado de ĉevalviaho mi transsendas al Vi la poststarantajn klarigojn de la situacio en Svislando. Ni rigardu en la tempevoluo de ĉiu. 50 jaroj la kultura kaj teknika rilato en la sekcio ĉevalo. Estas granda ŝango. Siatempe la vivkondiĉo por la homo estis ordinare vivvalora kaj agrabla, ĉar oni ne konis la sensenca rapideco kiel hodiau. Tiam la ĉevalo ludis gravan rolon, ĉu por luksa aŭ labora dezirto. Kiel dombesto ĝi altvaloris. En la viandkomerclo la ĉevalviando ne estis ege demandata. Siatempe en la stratbildo la ĉevalo estis ĉie videbla, hodiau en la urbon oni ĝin preskaŭ ne plu renkontigas. Kiel pruvo ni konstatas, ke urbinfanoj sammalbone imagas ĉevalon kiel bovo aŭ porko. Pro la superfluado kun aŭtomobiloj, la ĉevalo malnecesis. Samtempe ankaŭ la konsumacio de tia viando pli kaj pli malgrandiĝis. Povas esti ke pro la kvalito de tiu viando eksistas antaŭjuglo. La nuna prezkomparo estas la jena:

kostas en svizaj frankoj po kilogramo (cau.)

viando de bovo 5.-, de bovido 8.50, de porko 7.50, de ĉevalo 4.40

Cevalviandvendejoj estas en la urbo nur ĉau. 5%. Malplibona viando estas uzata kiel furaĝo en Zoo por bestoj aŭ por dombestoj. Nur la buĉisto sur la kampo posedas propran buĉejon, plejofte dorsflanken de la domo por vendado. Pro higienaj kaŭzoj en pli grandaj lokoj kaj urboj estas speciala buĉadfabriko. Kiel la aliaj grandaj bestoj ankaŭ la ĉevalo estas pafmortigata. Oni konserveras la viandon en specialaj malvarmdomoj ĝis kiam la vend-ejoj en la urbo forprenas la mendo.

Hundoj kaj katoj oficiale ne estas manĝata de la urbanoj. La urboj posedas propran forigejon (Abdeckerei); laŭ deziro bestetoj estas forprenataj senpage. La bestkadavroforbruligejo (Kadaververwertung) foruzas aŭ forbrulas la materialon. Sen tiu kadavro-institucio ne plu estus pensebla ia bestfunkciado en urbo.

Mi esperas, ke mi kun tiu informo plenumis mian taskon kaj salutas en la nomo de la

SVISA ESPERANTO SOCIETO

la sekretario:

H. Riedli, Zürich 45
Arbentalstr. 122

(21)

Schweiz

M.15137.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

På Eder fråga om hästkött översänder jag till Eder följande förklaringar av situationen i Schweiz. Låt oss betrakta hästens ställning under de sista 50 årens utveckling i kulturellt och tekniskt avseende. En stor förändring har inträtt. På sin tid var människans levnadsvillkor vanligtvis angenäma, ty man kände inte våra dagars meningslösa jäkt. Då spelade hästen en viktig roll bl.a. för arbetslivet. Som husdjur var den högvärdig. I kötthandeln var hästkött inte mycket efterfrågat. På sin tid var hästen överallt synlig i gatubilden, i dag möter man den knappast i staden. Som bevis konstatera vi, att ~~kika~~ stadsbarn lika illa föreställa sig en häst som en ox eller en gris. På grund av bilarnas mängd blir hästen överflödig. Samtidigt minskar också konsumtionen av sådant kött allt mer. Det kan hända, att på grund av detta kötts kvalitet det finns en vissa fördomar mot det. Kötpriserna är för närvarande i schweizerfrancs per kg: oxkött 5:-, kalvkött 8,50, svinkött 7,50, hästkött 4,40. Hästkötsbutikerna är i staden c:a 5 %. Sämre kött användes som foder i Zoo. Endast slaktaren på landet har eget slakteri, oftast beläget bakom affären. Av hygieniska orsaker ha större orter och städer speciella storslakterier. Som andra större djur skjutes också hästen till döds. Man bevarar köttet i speciella kylhus, tills det efter beställning forslas till affärerna i staden. Hundar och katter ätas inte av stadsbor. Städerna äga egna avlivningsanstalter (Abdeckerei); efter önskan avlivas smärre djur gratis. Djurkropparnas bränns. Utan en sådan anordning (Kadaververwertung) skulle man inte kunna tänka sig djur i stan.
Jag hoppas, att jag med dessa upplysningar har fyllt min uppgift och hälsar i SCHWEIZISKA ESPERANTO FÖRENINGENS namn

sekreteraren:

H. Riedli, Zürich 45

Arbentalstr. 122.

LEK/OGO.